

Deze maand bestuderen we fragmenten uit president Ikeda's lezing 'Brief aan de broers' [2 van 3] uit de lezingenreeks 'Leren van de geschriften van Nichiren Daishonin: de leerstellingen voor de overwinning'; SGI Nieuwsbrief 7813

Volg het grote pad van leermeester en leerling en beschouw moeilijkheden als een ereteken

(...) Wij, die nu in de correcte leer geloven, hebben ergens in het verleden de beoefenaars van deze leer vervolgd, en zijn daarom voorbestemd om in de toekomst in een verschrikkelijke hel terecht te komen. De zegeningen die wij verwerven door nu de correcte leer te beoefenen zijn echter zo groot, dat we door het ondergaan van milde vormen van lijden in dit leven het karma kunnen veranderen dat ons in de verdere toekomst voorbestemd tot verschrikkelijk lijden. Zoals de soetra zegt, kan onze laster uit het verleden de oorzaak zijn dat we verschillende soorten vergelding moeten ondergaan, zoals geboren worden in een arme familie of in een familie met verkeerde overtuigingen of door de vorst van het land vervolgd worden. Een "familie met verkeerde overtuigingen" betekent dat ze de correcte leer lasteren, terwijl "door de vorst vervolgd worden" betekent dat we onder het bewind van een kwaadaardige heerser moeten leven. Dit zijn de twee vormen van lijden die jullie [de Ikegami broers] momenteel ondergaan. (GND-2, 296-297)

Moeilijkheden zijn het bewijs dat we onze karmische vergelding verminderen

In dit gedeelte legt de Daishonin uit dat - hoewel de beoefenaars van de correcte leer van de Lotus Soetra grote moeilijkheden kunnen tegenkomen als gevolg van hun boeddhistische beoefening - dit in feite een vorm van voorspoed is. Het stelt hen namelijk in staat om hun karmische vergelding te verminderen en hun karma op het diepste niveau te veranderen. Zo zegt hij bijvoorbeeld dat we in een vorig leven misschien de beoefenaars van de Lotus Soetra hebben vervolgd - een ernstige overtreding die ons normaal gesproken zou veroordelen "in de toekomst in een verschrikkelijke hel te vallen" (GND-2, 297). Maar dankzij de krachtige voorspoed die voortkomt uit onze boeddhistische beoefening in dit leven, kunnen we deze vergelding oproepen en haar nu in een veel lichtere vorm ondergaan.

Het Nichiren Boeddhisme - een leer over het veranderen van karma - erkent allereerst dat de oorzaak van al het negatieve karma in essentie terug te voeren is op ongeloof in en disrespect voor de Mystieke Wet - wat we "laster van de Wet" noemen. Door dit fundamentele kwaad te benoemen, wordt ook duidelijk wat fundamenteel goed is. Als we ons karma willen veranderen, is een duidelijk inzicht in de diepere oorzakelijkheid van goed en kwaad in ons leven van essentieel belang.

Een vorm van dit fundamentele kwaad van laster is dat mensen de Lotus Soetra - een leer van universele verlichting - kleineren, omdat ze niet kunnen geloven dat ieder mens de boedghanatuur¹ bezit. Een andere uiting van laster is het belasteren en aanvallen van degene die zich als beoefenaar van de soetra inzet om anderen te helpen hun boedghanatuur te onthullen. Fundamenteel goed is dus precies het tegenovergestelde: het ondersteunen en in stand houden van de leer van de Lotus Soetra, en samen met de beoefenaar van deze leer strijden tegen dit

¹ Boedghanatuur: de innerlijke oorzaak van of het innerlijke vermogen boeddhachap te bereiken.

diepgewortelde kwaad: het ontkennen van de boeddhanatuur van anderen.

De pijnlijke gevolgen die we eigenlijk in de toekomst zouden moeten ondergaan, worden in dit leven in een lichtere vorm ervaren dankzij de “zegeningen die voorkomen uit het beschermen van de Wet”² (GND-2, 296). Dit is de essentie van het boeddhistische beginsel ‘Het verminderen van karmische vergelding’. Wanneer we in dit leven tijdens het beoefenen van de Mystieke Wet, moeilijkheden tegenkomen, “verdwijnt het lijden van de hel onmiddellijk” (GND-1, 36), en kunnen we, “volledig bevrijd van deze zware misstappen” (vgl. GND-2, 281), de hoogste levensstaat - boeddhaschap - bereiken. Met andere woorden, we kunnen de innerlijke richting van ons leven veranderen - van een negatieve cyclus van wedergeboorte in de lagere levensstaten naar een positieve cyclus van wedergeboorte in de levensstaat van boeddhaschap. Dit is de leer van Nichiren Daishonin over het veranderen van karma.

Daarom zijn de moeilijkheden die we in de loop van onze boeddhistische beoefening tegenkomen, als gevolg van het beginsel van het verminderen van karmische vergelding, in feite een vorm van voorspoed of weldaad van het beschermen van de Wet. Ze zijn ook het bewijs dat we ons karma veranderen. (...)

Jullie beiden hebben je geloof in de Lotus Soetra behouden; zo bevrijden jullie je nu van jullie ernstige vergrijpen uit het verleden. De zwakke plekken in een stuk staal komen aan het licht, als het gesmeed wordt. Als een stuk rots in het vuur wordt gegooid, verandert het in as; goud daarentegen wordt in het vuur gezuiverd. (GND-2, 297)

Als we ons karma veranderen, komt onze hoogste levensstaat tevoorschijn

Wanneer ijzer keer op keer wordt verhit en gehamerd, worden de onzuiverheden die broosheid kunnen veroorzaken er letterlijk uitgedreven. En als het smeedproces nog verder doorgaat, wordt het ijzer zelfs nog sterker. Op dezelfde manier, zegt de Daishonin, ondergaan de Ikegami broers in dit leven vergelding in de vorm van moeilijkheden, omdat ze door hun sterke geloof, de vergelding voor zware vergelding uit het verleden naar buiten brengen en zo hun negatieve karma uitwissen.

Zoals deze passage laat zien, krijgen moeilijkheden een diepere betekenis wanneer we ze bekijken vanuit de boeddhistische beginselen van ‘Het verminderen van karmische vergelding’ en ‘Het veranderen van karma’. Ze worden dan een kans om ons geloof te verdiepen en onze levensstaat te verhogen.

Ergens anders [in ‘Brief uit Sado’], schrijft de Daishonin: “Ijzer, in vlammen verhit en gesmeed, wordt een prachtig zwaard.” (GND-1, 50) Tijdens het proces waarbij we ons karma onder ogen zien en uitdagen, polijsten en versterken we ons geloof. Juist als we worden getest door het “vuur” van ons karma, kunnen we onze ware kracht tonen. Als we niet vastberaden zijn, zullen we als as uiteenvallen. Maar als we standvastig blijven, worden we als zuiver goud en zal ons leven steeds helderder gaan stralen

Het hoogste doel van het boeddhisme is dat we ons leven ontwikkelen, polijsten en versterken. Zonder deze ontwikkeling zullen capabele, getalenteerde mensen niet volledig tot hun recht

² In ‘Brief aan de broers’ citeert de Daishonin uit de Parinirwana Soetra: ‘Dankzij de zegeningen die zij hebben verkregen door de Wet te beschermen, kunnen zij in dit leven hun lijden en vergelding verminderen.’ (WND-I, 497)

komen. Zonder training worden mensen die zich oprecht toewijden, niet sterker. Door ons volledig in te zetten voor kosenrufu, kunnen we ons negatieve karma uit vorige levens veranderen en ons leven laten stralen als een glanzend, onverwoestbaar zwaard. (...)

Elke zwakheid in geloof zal een reden tot spijt zijn. De kar die omvalt op de weg voor ons is een waarschuwing voor degene die erachter rijdt. In een tijd als deze kan niemand het helpen te verlangen naar de weg [boeddhaschap]. Je kunt deze wereld haten, maar je kunt er niet aan ontsnappen. De bevolking van Japan zal in de nabije toekomst zeker met vreselijke tegenspoed te maken krijgen. (GND-2, 297-298)

Op een cruciaal moment een standvastig geloof behouden

(...) Als we in de loop van onze boeddhistische beoefening obstakels tegenkomen, bevinden we ons in feite op een belangrijke tweesprong, een cruciaal kruispunt, dat zal beslissen of we de poort naar het bereiken van boeddhaschap voor altijd openen door ons sterke geloof, of dat we in plaats daarvan het pad naar geluk afsluiten als we ons geloof opgeven.

Laten we, als we met grote obstakels geconfronteerd worden, ze altijd onverschrokken uitdagen, en daarbij de volgende passage uit het geschrift 'Het openen van de ogen' van de Daishonin in gedachten houden:

“Al zullen mijn volgelingen en ik met allerlei moeilijkheden te maken krijgen, zolang we geen twijfel in ons hart koesteren, zullen we als vanzelf boeddhaschap bereiken. Twijfel niet, enkel omdat de hemel je niet beschermt. Wees niet ontmoedigd als je in dit leven geen gemakkelijk en veilig bestaan leidt. Ik heb mijn leerlingen dit keer op keer op het hart gedrukt, maar toch laten ze zich door twijfels overmannen en geven hun geloof op. Dwazen vergeten als het erop aankomt gemakkelijk de beloften die ze hebben gedaan.” (GND-2, 298)

Het is de eeuwige missie van de Soka Gakkai om de spirit van deze passage in praktijk te brengen. Als we met deze woorden van de Daishonin als onze inspiratiebron vooruitgaan, zal ons geloof een onverwoestbare gloed uitstralen.

Op basis van de spirit van deze passage is elke keer dat we met moeilijkheden te maken krijgen een “cruciaal moment”. Het is daarom van essentieel belang dat we een vastberaden geloof hebben waarmee we op zulke momenten moedig terug kunnen vechten - bijvoorbeeld wanneer de drie hindernissen en vier duivels toeslaan, wanneer we onszelf uitdagen om ons karma te veranderen, of wanneer we verwickeld zijn in een alles of niets gevecht voor kosenrufu. We moeten beseffen dat we elke dag van deze spirit van geloof van de Daishonin kunnen leren. We mogen nooit een dwaze persoon zijn die op een cruciaal moment opgeeft.

Als ons geloof zwak of oppervlakkig is, of als we dwaas zijn, zullen we uiteindelijk doelloos ronddobberen als drijvend zeewier, zonder enig diepgaand doel. Mensen zijn dieren die betekenis in het leven zoeken. Door dit oprechte verlangen is het mogelijk om een oneindig diepe betekenis aan ons bestaan te geven. Leden van de Soka Gakkai kunnen hun geloof en de zin van hun leven eindeloos verdiepen, want ze zijn allemaal experts in de kunst van het leven en de kunst van geluk.

In deze passage uit 'Brief aan de broers' zegt de Daishonin verder: “In een tijd als deze kan

niemand het helpen, te verlangen naar de weg [boedddhaschap].” (GND-2, 298) Deze woorden weerspiegelen de omstandigheden in de samenleving van die tijd, waarin de mensen vol angst en onzekerheid over de toekomst waren. In de tijd van de Daishonin waren er herhaaldelijk hongersnoden, epidemieën en natuurrampen. Een dergelijk tijdperk zou de weldenkende mens er zeker toe aanzetten om de weg van de Boeddha te zoeken. Hoe verwarder en wanordelijker een samenleving wordt, hoe meer mensen op zoek gaan naar een diepgaande filosofie waar ze hun leven op kunnen baseren. Het Nichiren Boeddhisme is echt het boeddhisme van de zon, omdat het de kracht heeft om de duisternis van het kwaadaardige Laatste Tijdperk van de Wet te verlichten. [...]

Zet je tanden op elkaar en verslap nooit in je geloof. Wees net zo onbevreesd als Nichiren toen hij handelde en zich uitsprak tegen [de machtigste heerser van het land] Hei no Saemon-no-jo. Hoewel zij niet het pad naar boedddhaschap bewandelden, vochten de zonen van Heer Wada en van de gouverneur van Wakasa,³ evenals de krijgers van Masakado en Sadato,⁴ tot de dood om hun eer te behouden. De dood komt voor iedereen, zelfs als er niets ergs gebeurt. Daarom moet je nooit laf zijn, anders word je het mikpunt van spot. (GND-2, 298-299)

“Zet je tanden op elkaar en verslap nooit in je geloof”

(...) Het doel van ons geloof is om een kalme staat van geluk te creëren die onverwoestbaar is. Door zijn aanmoedigen wilde de Daishonin de broers ongetwijfeld aansporen om hun huidige strijd te zien als een kans om hun karakter te ontwikkelen en te versterken, zodat ze onbevreesd konden blijven op het moment dat ze moeilijkheden tegenkwamen.

Het Nichiren Boeddhisme is een leerstelling van leermeester en leerling. Als de leermeester een leeuwenkoning is, moeten de leerlingen ook leeuwenkoningen zijn. De leermeester roept zijn leerlingen daarom nadrukkelijk op om van hem te leren en zijn voorbeeld te volgen. Zoals aangegeven in de uitspraak, “Wees net zo onbevreesd als Nichiren toen hij handelde en zich uitsprak tegen [de machtigste heerser van het land] Hei no Saemon-no-jo” (GND-2, 298), draagt de Daishonin de broers op om te volharden in geloof en moedig met dezelfde vastberaden instelling te strijden die hij in zijn strijd heeft laten zien.

Hier wordt het gedrag van de Daishonin ten opzichte van Hei no Saemon genoemd tijdens de twee momenten waarop hij deze machtige persoon berispte ten tijde van de Vervolging te Tatsunokuchi in september 1271, en opnieuw nadat hij in april 1274 uit ballingschap naar Sado was gestuurd. Bij Tatsunokuchi verklaarde de Daishonin met grote overtuiging aan Hei no Saemon: “Nichiren is de pilaar en de steunpilaar van Japan. Mij uitschakelen is de pilaar van Japan omverwerpen!” (WND-I, 579) En na zijn terugkeer uit Sado naar Kamakura zei hij ook onomwonden tegen Hei no Saemon: “Ook al lijkt het erop dat ik hem volg in mijn daden, omdat

³ Heer Wada is Wada Yoshimori (1147–1213), een militaire functionaris van het Kamakura-bewind. Hij werd misleid om de strijd aan te gaan tegen de Hojo-clan, waarna zijn hele familie werd uitgeroeid. De gouverneur van Wakasa is Miura Yasumura (†1247), die door een huwelijk verwant was aan de Hojo-clan, maar die werd beschuldigd van verraad; hij en zijn hele familie kwamen om in de strijd.

⁴ Masakado is Taira no Masakado (†940), een krijgsheer die macht uitoefende in het oosten van Japan. Sadato is Abe no Sadato (1019–1062), het hoofd van een invloedrijke familie in dezelfde regio. Beiden werden gedood in een gevecht tegen de keizerlijke troepen.

ik geboren ben in het domein van de heerser, ik zal hem in mijn hart nooit volgen.” (WND-I, 579) Hij verwijst specifiek naar het autoritaire regime van de militaire regering van Kamakura: hoewel hij fysiek gedwongen kan worden om zich te onderwerpen aan de bevelen, zijn geest kan daar nooit toe gedwongen worden.

Dit waren uitdagende uitspraken, helemaal zonder ook maar een spoortje angst of onderdanigheid. Op dezelfde manier hebben de leerlingen die de instelling van de Daishonin omarmen en hun eigen handelen op zijn voorbeeld baseren, niets te vrezen. Door het pad van de Daishonin te volgen en zich aan te sluiten bij zijn strijd, kunnen ze grenzeloze kracht en potentieel in zichzelf naar buiten brengen. (...)

“Toen de Aldus Gekomene Shakyamuni een prins was, kon zijn vader, koning Shuddhodana⁵, het niet verdragen zijn enige zoon en erfgenaam kwijt te raken en dus accepteerde hij het niet dat hij zijn toekomst als koning wilde opgeven. De koning zette tweeduizend soldaten op wacht bij de vier poorten van het paleis om te voorkomen dat hij vertrok. Toch verliet de prins uiteindelijk tegen de wil van zijn vader het paleis. In alle wereldlijke zaken is het de plicht van een zoon zijn ouders te gehoorzamen, maar op het pad naar boedddhaschap vormt ongehoorzaamheid aan ouders uiteindelijk toch een uiting van respect voor die ouders.”⁶ (GND-II, 298)

De betekenis van respect voor en toewijding aan de ouders

Nadat hij het belang van een onwankelbaar geloof heeft uitgelegd in het licht van verschillende boeddhistische leerstellingen, geeft de Daishonin nog meer aanmoedigen om zijn punt duidelijk te maken. (...) Hij doet dit omdat hij zich vooral zorgen maakt over het geloof van de jongere broer, Munenaga [die in de verleiding zou kunnen komen om zijn geloof op te geven en de erfgenaam van zijn vader te worden, nu de oudere Munenaka overleden is].

De Daishonin moedigde zijn volgelingen met zijn hele leven aan en stopte pas als hij er zeker van was dat ze zijn boodschap diep in hun leven begrepen en klaar waren om zelf in actie te komen. Vastbesloten dat ze niet verslagen zouden worden door de duivelse functies en met de wens dat ze zouden opstaan als echte leerlingen, bleef de Daishonin hen met wijsheid en compassie begeleiden en instrueren - soms zacht en geduldig, soms streng en direct. (...)

Het verhaal van Shakyamuni, die zijn ouderlijk huis verliet om een religieus leven te leiden tegen de wil van zijn vader, koning Shuddhodana, draagt een bijzonder belangrijke boodschap voor de Ikegami broers. Zij bevonden zich in de pijnlijke situatie waarin ze moesten kiezen tussen hun geloof en hun respect voor en toewijding aan hun ouders.

In het algemeen zijn geloof en respect voor en toewijding aan onze ouders helemaal niet

⁵ Shuddhodana: een koning van Kapilavastu in Noord-India en de vader van boeddha Shakyamuni. Aanvankelijk verzette hij zich tegen het verlangen van zijn zoon om de wereld vaarwel te zeggen, maar toen Shakyamuni, nadat hij verlichting had bereikt, terugkeerde naar Kapilavastu, bekeerde Shuddhodana zich tot zijn leer.

⁶ Na deze passage staat de volgende uitleg: In de ‘Overdenking van de voedingsbodem van de geest’ Soetra wordt de essentie van het ouderlijk respect uitgelegd: “Door hun verplichtingen niet na te komen en de boeddhistische levenswijze te gaan beoefenen, kunnen ze pas werkelijk die verplichtingen ten volle nakomen.” Dit wil zeggen dat iemand, om de weg naar werkelijke verlichting te gaan volgen, het ouderlijk huis verlaat tegen de wil van de ouders en dan boedddhaschap bereikt. Daarna kan men pas werkelijk de verschuldigde dankbaarheid aan hen inlossen.

tegenstrijdig, dus hoeven we ook niet te kiezen ten koste van het één of het ander. Sterker nog, in het Nichiren Boeddhisme wordt juist het belang van respect voor en toewijding aan onze ouders benadrukt - een goede zoon of dochter zijn voor je ouders - én wordt uitgelegd wat respect voor en toewijding aan onze ouders in wezen werkelijk betekent.

“In alle wereldse zaken is het de plicht van een zoon om zijn ouders te gehoorzamen, maar op het pad naar de boeddhasstaat betekent het ongehoorzaam zijn aan je ouders uiteindelijk juist respect voor en toewijding aan onze ouders.” (GND-II, 299) In deze context wordt het bereiken van boeddhaschap de hoogste vorm van respect voor en toewijding aan onze ouders. Hij zegt verder: “Niet alleen zullen degenen [die de Lotus Soetra horen] zelf boeddhaschap bereiken, maar ook hun vaders en moeders zullen in hun huidige gedaante boeddhaschap bereiken.” (WND-2, 744)

Sommige van onze leden zetten zich ook vol overgave in voor hun boeddhistische beoefening en activiteiten voor kosenrufu, zonder de steun of het begrip van hun ouders. Maar het is niet nodig om je daar zorgen over te maken, ongeduldig te worden, of te proberen het boeddhisme aan hen op te dringen. Zolang er in een gezin maar één iemand oprecht beoefent, zal het hele gezin - dankzij de positieve invloed van die ene persoon - blijvende voorspoed en geluk ervaren. (...)

Terwijl hij verschillende anekdotes vertelt, pauzeert de Daishonin om de Ikegami broers te prijzen voor het feit dat ze zich, ondanks de pogingen van hun vader om hen uit elkaar te drijven, hebben verenigd en zegt: “Kan er ooit een mooier verhaal zijn dan dat van jullie?” (GND-2, 299) Met andere woorden, hij zegt dat hun verhaal in de toekomst met een ongeëvenaarde glans zal voortleven.

Ook het leven van al diegenen die resoluut opstonden als leerlingen van de Daishonin en indrukwekkende ervaringen maakten waarbij ze de duivelse functies overwonnen, zijn ‘prachtige verhalen’ die tot in de verre toekomst zullen voortleven. De ervaring van de Ikegami broers, die door hun eenheid en volharding in geloof niet alleen twee keer een onterving overwonnen, maar er uiteindelijk zelfs in slaagden dat hun vader ook het Nichiren Boeddhisme ging beoefenen, is een bron van onmetelijke hoop voor mensen in latere tijden. Op dezelfde manier kan niemand zich voorstellen wat een ongelooflijke bron van inspiratie de verschillende ervaringen in geloof van onze leden nu zullen zijn voor toekomstige generaties. Het doel van het pad van leermeester en leerling is dat ieder van ons een verhaal van overwinning achterlaat. (...)